

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Notat om ændringsforslag til L177 – støtteordninger til forsøgsmøller, inklusiv forsøgsmøller på havet

Kontor
Energikontor I

Dato
22. marts 2019

J nr. 2018-2617

/ MAJEM / MESAJ

Baggrund

I forbindelse med 1. behandlingen af L177 – Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi - er der rejst ønske om, at støtteordninger til forsøgsvindmøller udvides til også at inkludere forsøgsmøller på havet. Således rejste Vindmølleindustrien denne problemstilling for energiordførerne den 13. marts 2019 forinden 1. behandlingen af L177 den 14. marts. I forbindelse med høringen er der endvidere indsendt to hørings svar, der anbefalede, at forsøgsmøller på havet også burde indgå i støtteordningen for forsøgsmøller uden for testcentre.

Der er en række fordelagtige effekter ved udvidelsen af forsøgsmølleordningen uden for de nationale testcentre til forsøgsprojekter på havet, herunder;

- 1) Det giver projektudviklere mulighed for hurtigere test af nyudviklede produkter, da der vil være mulighed for at søge og opnå tilsagn om støtte året rundt.
- 2) Det giver større sikkerhed for støtte samt støtteniveau ved udviklings- og demonstrationsprojekter for projektudviklere.
- 3) Det imødekommer branchens udtrykte ønske om udvidede forsøgsmuligheder og et større testbehov i Danmark.
- 4) Det styrker den danske førerposition inden for udvikling og demonstration på vindområdet og underbygger regeringens ønske om at støtte vindudviklingen på havet.

Under forudsætning af, at en støtteordning for vindmøller på havet kommer til at ligne den nuværende støtteordning for vindmøller på land uden for testcentre, og såfremt støtteniveauet i de teknologineutrale udbud 2020-2024 forbliver stabile, vil en sådan støtteordning for vindmøller på havet ikke resultere i merstøtte ift. en situation, hvor forsøgsmølleprojekter søger og opnår støtte i de teknologineutrale udbud. Eventuel merstøtte kan finansieres inden for energitalens ramme til VE-udbygning på 4,2 mia. kr.

Det indgik dog ikke i det oprindelige lovforslag, da forsøgsmøller på havet ikke var inkluderet i energiaftalen af 29. juni 2018, hvor det besluttedes at videreføre forsøgsmølleordningerne fra 2018 og 2019. Ved indførelsen af disse forsøgsmølleordninger var der ikke et ønske fra branchens side om at inkludere forsøgsmøller på havet. De nuværende forsøgsmølleordninger i 2018 og 2019 inkluderer derfor ikke forsøgsvindmøller på havet. I stedet kan forsøgsmøller på havet opnå støtte gennem de teknologineutrale udbud.

Der er nu på baggrund af 1. behandlingen af L177 udarbejdet et ændringsforslag til L177, hvormed forsøgsmøller på havet også kan indgå i støtteordningen for forsøgsmøller uden for de nationale testcentre.

Budgetmæssige konsekvenser

De budgetmæssige konsekvenser ved at udvide forsøgsmølleordningen uden for centrene til også at gælde forsøgsmøller på havet vil kunne dækkes indenfor de i energiaftalen 2018 afsatte 4,2 mia. kr. til VE-udbygning.

Såfremt forsøgsvindmøller på havet ikke inkluderes i forsøgsordningen, kan de søge om støtte gennem de teknologineutrale udbud. Puljerne til både de teknologineutrale udbud samt forsøgsmølleordningerne udtages af det samlede budget til VE-udbygning på 4,2 mia. kr. Projekter, der vil søge støtte indenfor forsøgsmølleordningerne, vil alternativt kunne have søgt om støtte indenfor de teknologineutrale udbud. Støtten til forsøgsmøllerne på havet inden for forsøgsmølleordningen udgår derfor af budgettet til de teknologineutrale udbud.

Det er forventningen, at støtteprisen fra de teknologineutrale udbud overføres til forsøgsmølleordningerne det efterfølgende år, således at støttesatsen til forsøgsmøller svarer til gennemsnittet af de vindende udbud det foregående år. Såfremt den gennemsnitlige budpris forbliver på et tilsvarende lavt niveau som i 2018 (2,27 øre/kWh), vil de støttepriser, som forsøgsprojekter kan opnå indenfor forsøgsmølleordningen, være det samme som den støttepris, der kan opnås indenfor det teknologineutrale udbud i samme år. Endvidere er det forventningen, at forsøgsmølleprojekterne under begge omstændigheder kan modtage støtte i 20 år.

Såfremt budpriserne inden for det teknologineutrale udbud falder løbende, vil der være en forøget støttebetaling, da forsøgsmølleprojekter i sådanne tilfælde er sikret det højere budgennemsnit fra det sidste års teknologineutrale udbud i stedet for at indgå i udbuddet i slutningen af året. Sker der f.eks. et fald på 1 øre i budpriserne i det teknologineutrale udbud, vil det betyde en merstøtte på ca. 2 mio. kr. årligt i 20 år, dvs. en samlet forøget støttebetaling på ca. 36 mio. kr. pr. 50 MW projekt. Omvendt vil der være en tilsvarende mindre støtte til forsøgsmølleprojekter på havet, såfremt de inkluderes i forsøgsmølleordningen og budprisen i de teknologineutrale udbud stiger, jf. nedenstående tabel.

Tabel 1

Ændring i støtte til forsøgsvindmøller på havet ved udvidelse af forsøgsmølleordningen

Mio. kr.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Gns. 2028- 2041	I alt
Ved konstant budpris - 2,27 øre/kWh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ved fald i budpris på 1 øre - 1,27 øre/kWh	0	0	2,14	2,09	2,05	2,02	1,98	1,94	1,68	35,70
Ved stigning i budpris på 1 øre - 3,27 øre/kWh	0	0	-2,14	-2,09	-2,05	-2,02	-1,98	-1,94	-1,68	-35,70

Anm.: Antagelser: 1) Ved inkludering af forsøgsmøller på havet i forsøgsmølleordningen i stedet for teknologineutrale udbud året efter, 2) der er anvendt 4.500 fuldlasttimer for vindmøller på havet, 3) der er lagt en støtteperiode på 20 år til grund for forsøgsmøller til havs 5) der er for forsøgsmøller, der etableres på havet antaget, at møllerne nettilsluttes to år efter tilsagn om støtte, 6) der antages et behov på 50 MW på havet, 7) Forsøgsmøller på havet, der opnår tilsagn om støtte i 2020, forventes tidligst at modtage støtten fra 2022.

Kilde: Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Der er for nuværende alene ét kendt forsøgsprojekt på havet i Danmark. Om end det ikke kan udelukkes, at der tilkommer flere nye forsøgsprojekter på havet efter inkludering af havvindmøller i forsøgsmølleordningen, vurderes det ikke sandsynligt, at der tilkommer mange flere projekter forinden 2024, da processen ifm. etableringstilladelse og endelig nettilslutning er tidskrævende. Den potentielt større eller mindre støttebetaling ved udvidelse af forsøgsmølleordningen til forsøgshavvindmøller vurderes således begrænset.

Støtteordning for forsøgsmøller på havet

Betingelserne for at opnå støtte til forsøgsmølleprojekter i 2020-2024 vil først blive fastlagt, når og i det omfang ordningen er godkendt af Europa-Kommissionen.

Det er udgangspunktet i ændringsforslaget, at der for forsøgsvindmøller på havet skal fastsættes de samme betingelser som for forsøgsvindmøller på land. Således lægges der op til en ordning, hvormed forsøgsmøller på havet kan opnå samme støttesats som forsøgsmøller på land uden for de nationale testcentre, dvs. budgennemsnittet af det foregående års teknologineutrale udbud i 20 år.

For at imødekomme testbehovet foreslås det, at der fastsættes en samlet pulje til forsøgsmøller uden for testcentrene, hvorfra forsøgsmøller både på havet og på land kan ansøge om støtte. Denne pulje vil i udgangspunktet være større end en tilsvarende pulje alene til forsøgsmøller på land, men puljen vil stadig blive finansieret af de samlede 4,2 mia. kr. til VE-udbygning fra energiaftalen. Testbehovet og dermed puljestørrelsen fastsættes efterfølgende og med input fra branchen. Den nærmere puljestørrelse offentliggøres ifm. udstedelse af de årlige bekendtgørelser for forsøgsvindmølleordningen.

Behovet for test på havet inkluderer også et behov for test af nye fundamenter. Forsøgsmøllestøtteordningen forventes derfor at skulle inkludere muligheder for at teste i) nye fundamenter på en eksisterende mølletype, ii) nye møller samt iii) nye

møller på nye fundamenter. En beskrivelse af tests af fundamenter vil skulle indgå i projektbeskrivelsen på samme måde som beskrivelser af tests af vindmøller. Hvis man skulle ønske at teste nye fundamenter på en eksisterende mølle, skal møllen have opnået prototype- og/eller ombygningcertificering inden ansøgning om støtte. De nærmere tekniske betingelser, herunder krav til certificeringstype, fastlægges ifm. udstedelse af de årlige bekendtgørelser for forsøgsvindmølleordningerne. Det vil i forbindelse med behandling af ansøgninger om støtte skulle afgøres, om projektet kan anses som værende et forsøgsprojekt, og dermed om det kan modtage støtten.

Der forventes, at forsøgsvindmøller på havet vil skulle ansøge via åben dørordningen, og at støtteordningen inkluderer krav om, at projektet skal have opnået etableringstilladelse inden ansøgning om støtte, ligesom forsøgsvindmøller på land skal have lokalplansgodkendelse. På denne måde sikres også, at den kommunale indsigelsesret aktiveres for forsøgsvindmøller på havet.

Afklaringer ifm. ændringsforslaget

Der er i forbindelse med det forberedende arbejde til udvalgsbehandlingen blevet afdækket en række potentielle knaster.

Kan testprojekter, der udelukkende inkluderer test af fundamenter, opnå støtte?

Hvis ønsket er at opsætte en mølle, der tidligere har modtaget støtte via f.eks. 25-øren, på et nyt fundament, vil projektet ikke kunne opnå støtte.

Hvis en vindmølle har modtaget støtte via forsøgsmølleordningen inden for de nationale testcentre i 2018-2019, er det usikkert, om et testprojekt uden for centrene kan betragtes som støtteberettiget, hvis det nye testprojekt laves med samme mølle men med et nyt fundament. Det undersøges dog nærmere. Energistyrelsen vurderer umiddelbart, at man godt vil kunne lave en forsøgsmølleordning, der åbner op for havvindmølleprojekter, der vil teste følgende: 1) Test af nye fundamenter (dog kun hvis projektet opfylder betingelserne, der i øvrigt fastsættes for ordningen, herunder at møllen ikke har modtaget støtte via f.eks. 25-øren tidligere), 2) test af både fundament og mølle samt 3) test af møller.

Det skal i forbindelse med ansøgningen om støtte vurderes, om der reelt er tale om et forsøgsprojekt, uanset om det omhandler test af møller og/eller fundament. De nærmere kriterier herfor fastlægges ifm. udstedelse af bekendtgørelserne om forsøgsmølleordningerne.

Ønsket om at inkludere støtte til tests af fundamenter er begrundet i dialog med branchen. Således udtrykker projektudvikleren i det for nuværende kendte havforsøgsmølleprojekt ønske om også at ville teste såkaldte multi-mølle platforme, hvor mere end én havvindmølle kan være installeret på en platform, der enten er fastfrankret eller flydende. Der vil altså også være tests af fundamenter, dog ikke udelukkende fundamenter.

Kan det statsstøttegodkendes af EU-kommissionen at udvide ordningen til forsøgs-vindmøller på havet?

Den foreslåede udvidelse af forsøgsmølleordningen på land uden for centrene til også at inkludere forsøgsmøller på havet, udgør statsstøtte og ordningen skal anmeldes til og godkendes af Europa-Kommissionen. Ordningen vil først kunne træde i kraft, når og i det omfang EU-Kommissionen godkender ordningen. EU-kommissionen kan stille nye vilkår i relation til indretning af ordningen, herunder bl.a., hvilke forsøgsmøller der kan omfattes af ordningen, beregningsgrundlaget for støtten og dermed støttens størrelse. Det er vurderingen på nuværende tidspunkt, at det er sandsynligt, at der kan være behov for bl.a. differentieret støtte og differentierede krav til henholdsvis vindmøller på havet og på land.

Det er væsentligt for statsstøttegodkendelsen, at ordningen udelukker støtte til vindmøller, der tidligere har opnået støtte efter f.eks. 25-øren. Ordningen skal ikke kunne udnyttes til at forlænge støtteperioden for møller, der tidligere har stået på land, men nu rykkes ud på havet.

I tilfælde af, at man ønsker at benytte allerede eksisterende ilandføringskabler, som har været finansieret af statsstøtte ifm. forsøgsmølleprojekter, vil det fsva. det nuværende teknologineutrale udbud ikke være muligt, da der i udbudsbetingelserne for de teknologineutrale udbud er indlagt et værn mod at overdimensionere ilandføringskablet, dvs. mod at lægge kabler med større kapacitet end nødvendigt. Hvis man ønsker en ordning, hvor man har mulighed for at benytte eksisterende ilandføringskabler, er det væsentligt, at disse ilandføringskabler ikke tidligere har modtaget støtte.